

ლიტერატურული გაზეთი

№19 (299) 15 - 28 ოქტომბერი 2021

ბამოლის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკეობით

ფასი 80 თეთრი

პროზა

ნათია როსტიაშვილი

სხვა სკოლა

ფრაგმენტი
მომავალი რომანიდან

ელექტრონული საბუთი

წერილი მოვიდა! დანარჩენი წერილებით ფურცელზე დაწერილი და კონვერტში ჩადებული კი არა — ელექტრონული! უფრო სწორად, წერილი კი არა, საბუთია.

მე ვერე ძალიან გახარებული მამაჩემი და დედაჩემი, მგონი, არასდროს მინახავს. ორივეს რო ერთდროულად უხაროდეს რამე, ეგ კიდევ, მგონის გარეშე — არასდროს.

მაგათი გაჩახჩახებული ოთახის ფანჯარას ჩაბნელებული სამზარეულოდან ვუყურებ და სიბნელებაში ჩადგმული განათებული ფანჯრიდან კიდევ ისე ჩანს, თითქოს, ეს ყველაფერი მართლა კი არ ხდება, ტელევიზორში გადის. ვხედავ, როგორ ზის მამა თავის მაგიდასთან და კომპიუტერის მონიტორზე გახსნილ წერილს ისე მისჩერებია, თვალებს საერთოდ არ ახამხამებს. დაჰიპნოზებულივით. შეიძლება თვალეში წრეებიც უტრიალებს, როგორც მულტიფლემბშია. დედა კიდევ ზურგიდან ეხუტება და თავზე კოცნის. თან თვალებს ხშირ-ხშირად ახამხამებს. ალბათ — ორივეს მაგივრად. ოღონდ დედას თვალეში, წრეების მაგივრად, ცრემლები აქვს. ოღონდ, ეს ცრემლი, ზუსტად ვიცი, რო სიხარულისაა.

საერთოდ, დედაჩემს სამი მიზეზით ეტირება: 1. თუ წერვიულობს; 2. თუ უხარია; 3. თუ არც წერვიულობს და არც უხარია. ანუ თითქმის ყოველთვის, მაგრამ მე დედას სამივე სახეობის ცრემლს ეგრევე ვცნობ. არ არსებობს, ერთმანეთში ამერიოს. ამაში მართლა სუპერმენი ვარ.

II-III

განაწილება

ამირან არაბული

სულუქციკრად
საკითხავნი

X-XI

სოსო მეშველიანი

ქართულ წარწერას
გადააწყდები...

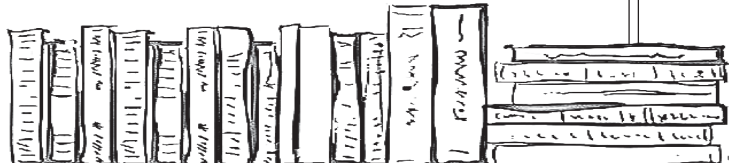
XII-XIII

გაზეთია

როსტომ ჩხეიძე

როგორ შევქალებ გავაქცე,
უფალო?

XIII-XIV

პოეზია

დოდო ჭუმბურიძე

***

გული მიკვდება, ვინათგან
ყოფა გადიქცა ჰარემად,
ამ ჩიტმა იცის, რას ვფიქრობ,
ამ ხემ და ამ მდინარემაც,
მარტო ეს ფიქრი მამდიდრებს,
მავეწყებს ქვეყნის არევისას,
უფალი უნდა ვადიდო,
უნდა ვეახლო ბარემაც...

IV-VI

ლელა სამნიაშვილი

ოლიმპიადა

სამყაროს ოთახს ვინ დააღაგებს,
ბატონ-პატრონი როცა მტვერია
და მტვერის მაჯებს და თითის ფალანგებს
თავისი ძვლები დაუმტვერეია
ყველა კენჭით და ასტეროიდიტ.
ჩვენ კი ვუმართავთ ოლიმპიადებს
საკუთარ თვალებს, ვავსებთ მოედნებს,
რომ დავინახოთ რამე დიადი —
ილეთი, თუნდაც მცირე რეკორდით
გავცდეთ ჩვენს თავებს. ვირჩევთ ფალანგებს
და ბოლო წამი ისევ ექოა —
გამარჯვებულებს რომ აავადებს
ოქროთი, ხოლო დამარცხებულებს
სულ წყალში უყრის, რაც უწვლიათ
ბოლო წამამდე, თითქოს ვერცხლიც კი
ქვიშაა, თითქოს ერთი წამია —
რაც აინონის მთელ დროს — მანამდე
და წამის გარდა — ქრება უკვალოდ,
რაც იყო, თუნდაც თავს ვუმალავდეთ,
რომ ძველ თავებსაც თავი ვუკარით
მტვერში — ამ ერთი წამის იმედით,
ბოლო იმედით თან რომ წაიღო,
თითქოს ფალანგის ყველა ილეთი
გადაღეჭილი მითი არ იყოს.

VIII

თარგმანი

რიხარდ დემელი

პეტერ ჰუხელი

პაულ ცელანი

ინგებორგ ბახმანი

ჰანს მაგნუს ენცენსბერგერი

თარგმანი ნიკა ჯორჯანელია

XV

რაინერ მარია რილკე

თარგმანი ირმა შიოლაშვილია

XVI

ნატო ინგოროყვა

მურმურაცია

ნუ დაუყრი საკენკს ბელურებს —
მისაყვედურა მეზობელმა,
როცა პურის ნამცეცები
ჩვენს საერთო ღობეს გასცდა,
მის ეზოში დაცვივდა.

გინახავთ, როგორ ცეკვავენ ბელურები? —
სიტყვა ბანზე ავუგდე.

ვიცი, თბილ ქვეყნებში არ მიფრინავენ.
მიპასუხა და ფიქრი სადღაც გაექცა.

გუნდებად დაფრინავენ, —
ვთქვი ისე, თითქოს თავი ვიმართლე.

ფრენისას უცნაურ ფორმებს ქმნიან,
დაუჯერებელს,
თავისებური წესრიგით,
რომელსაც არასოდეს არღვევენ —

სინათლე ყველას თანაბრად ეფინება,
ჩრდილში არავინ რჩება.

ასე გადარჩებიან, —
ვუთხარი და ფიქრი შემოვუბრუნე.

VIII-IX

დიანა ანფიმიადი

დამნაშავე

დამნაშავეა, რომ მოკვდა,
მოკვდა არეულ სანოლში,
თავი გვერდზე გადაადგო და, ღმერთო ჩემო,
პირლია მოკვდა. რა სირცხვილია!
არც ოთახი მიაწესრიგა,
არც ჭურჭელი დარეცხა,
წარმოიდგინე, საფერფლეც კი სავსე დატოვა,
და ეს მტვერი თაროებზე?
არც ფოტოები წაუშლია ტელეფონიდან,
ისეთი, ცოტა უხერხული,
არც წერილები,
ან ეს შიშვლად სიკვდილი,
რა უპატივცემულობაა,
რა სირცხვილია!
არც ცოლს შეურიგდა,
არც ვალები გადაიხადა,
ან განვადება და კრედიტი,
არც მეზობელს ჩაუტანა ლიფტის ფული,
სადარბაზოს საკეტის ფული,
სარეცხი მაინც გაერეცხა
ან თუ გაშრა, შემოეტანა.
არც პროფესიულ წარმატებას მიაღწია,
არც სტარტაპერი გახდა,
ბლოგერი ან ინფლუენსერი,
მაინც როგორ უნდა მოახერხო ასე სიკვდილი,
რას იფიქრებენ?
როგორ არ შერცხვა?
წვერი მაინც გაეპარსა,
თმა დაევარცხნა,
სანამ ნაცემი მოკვდებოდა
ტკივილისგან,
ღამით და მარტო.

IX

დოდო ქუმბურიძე

***
შულამისას, შვიდში, არ ვიცი, რად ვწერ ამას,
ქარმა მოწყვიტა გირჩი, სული შემიკროთო რამაც.
კომედია თუ დრამა, ვიფიქრე: არ ღირს გრამად,
მთელი ცხოვრება, როცა, მივსდევ უსიერ ტრამალს,
ქრება გონების კვალი, წლები ქცეულან ნამად,
გამწყვრალი არის ჟამი, მოუსავლეთის ჟამად...

ჯვანოში

ეფესოში, სადაც ღვთისმშობლის სახლია,
აგვისტოს შუადღემ თავბრუ დამახვია,
ანტიკურ ღვთაებებთან აქ თუმცა ალაპია,
იესოს გარეშე ერთი ყვავილიც არ იშლება,
ერთი ვარსკვლავიც არ ანთია...
არ ხარობს, ბალახი რომ ბალახია...

ბედნიერების წყალი შეესვი
და ცრემლიც ბევრი დავღვარე,
ღვთისმშობლის სახლთან
ლოცვებით თავი მიწამდე დაეხარე,
თითქოს დედაჩემიც აქ იყო და, უბრალოდ, ეძინა,
არტემიდას ჭალიდან მობერილი სიოც კი
სხვაგვარად შემძიმა...
აირეკლა იესოს სახეზე, სახეზე კი არა, —
ნამდვილი იესო — სანთლების კიაფში,
დუმილი გამეფდა,
მუდმივი ტრაგედია
ალარ ხმინებდა ანტიკურ თეატრში.
ეფესოში, სადაც ღვთისმშობლის სახლია და
ღვთაებრივი სიხალგაოთე,
დავჯექი და ვიტყვი,
უბრალოდ, ნერვებმა მილაღატეს...

ციკლიდან:

დაა სასანსელი ელი გორდელიანს,
გულანშაროდან პარიზში

***
ელი, სულ ცოტა სიყვარული მინდა, განა ბევრი,
თუნდაც, მოკითხვა რომიდან ანა-მარია ანაბელის,
ბაღდადიდან თამუნა ერისთავის მოლოცვა შობისა,
ძმისგან ერთი ზარიც,
დასტური დისადმი სიყვარულისა და ძმობისა...
ისე გულანშარო, გზა-შარაა და ნაღვლის შავი დილეგია,
აქ ყველას
სანტა-მარიადან გამოგზავნილ ლუკმის იმედი აქვს,
არც ზრუნვა, არც შრომა და არც ამაგი მოყვრისათვის,
კაცი შესაძლოა გმირი გახდეს ოცნების მოკვლისათვის.
ვარდი რომ ვარდია, ყვავილებს ეკლიდან გამოიღებს,
აქ კი ყოველი სიკეთიდან მარტოდენ შხამი გამოიყვებს.
ხალხი დაამარცხეს
და გამარჯვების დროშები გამოკიდეს,
ციხე-რაბათები და საყდრებიც კი ყველა ამოჰყიდეს,
ნაქურდალი ტვირთად უცოდველ თაობებს წამოჰკიდეს,
იმედი რომ გადარჩეს, ელი,
უნდა ჩამოხვიდე!..
მე კი, სულ ცოტა სიყვარული მეყოფა, განა ბევრი,
შენი ნახვა და
თუნდაც ერთი ზარი რომიდან, ანა-მარია ანაბელის...

***
მდინარეც რარიგ ზარმაცია, —
მიდის და თითქოს არცკი მიდის,
ესაა ჩემი დალმაცია, სურნელოვანი ცაცხვის ბინდით.

იები ამოჩქროლილები,
თებერვლის პირველ მზის საჩუქარი,
ცაში ვარსკვლავი-ცდომილები და არაფერი საწუხარი.
მგზავრები მხიარულნი ვართ ამ გემის,
ვიხსენებთ ტროას და აქეას,
შორსაა დანგრეული კართაგენი,
უქიმერიონი კი აქვეა...

***
ისევ მარტოსული ვარ,
ისევ ჩაკეტილია ჩემი ეზოს ერდო,
ბედზე გულმოსული ვარ,
დუმან ხეთა ჩრდილები, მხიარულნი ერთ დროს.
გზას მიქცევენ მძიერი კოლოებიც, ცბიერნი,
ალარ უნდათ მენდონ.
შეთვალული ყურძნები
მონყენილი მისდევენ
გადაკვალულ ფერდობს,
მზე ღრუბელში შესულა, არაფერი შესრულდა
მისი დანაპირები, ერთ დროს...

***
ეს ის ქალაქია, მზემ რომ ზარდა,
მომხდურმა მრავალჯერ რომ არბია,
მეფე დავითი შემობრძანდა,
არაბები ქალაქიდან გარბიან.
აქ უკვე იყო ბულა-თურქი,
მურვან-ყრუც, შათიც და ჯარაპიც,
ნარსულის ჭრილობას ნულარ მჩუქნი,
კვლავ თვალში მიყურებს ჯალათი.
ორთქლში გახვეული აბანოა,
სიამე უცხოა და ყაღბია,
მეფე დავითის ამბავია —
თურქები ქალაქიდან გარბიან...
ნარიყალას ნარსულის ჩრდილი ადგას,
მაგრამ მყობადზეა დანდობილი,
დიდგორი გადახდილია და
კურაპალატობა დაგმობილი.
ჯერ მეტეხი არ არის აგებული,
ჯერ ამ ადგილს სახელიც არა ჰქვია,
ვგრძნობ, სიცოცხლითა ვარ ვალდებული:
ეს ქალაქი ჩემი ქალაქია.

***
შენთვის ვილოცებ გელათს, ბეთანიით და ბერთით
და გულს შეგნირავ ერთგულს,
ღმერთი დიდია, რადგან
შეგვაძლებინებს ღმერთი,
რომ დავეხმაროთ ერთურთს.
და რაც არ უნდა მოხდეს, გაჩნდეს რამდენი ბზარიც,
შიში, წარღვნასთან შერთვის,
მაინც ვიქნებით ერთად,
უფლის ნებით და ძალით:
შენ ჩემთვის, მე კი — შენთვის...

***
ქარი ცრემლსაც არ აშრობს, სადღაც კივის ზარნაშო,
თვალშიც ჩუმად თამაშობს, მარჯვენა თუ მარცხენა,
ჩიტი ფრთასაც ალარ შლის, ყოფას ვიღაც საღად სჯის,
ყრმა ალარ ნევს ბაგაში, სული ნუხს და არ ცხრება.
ზეცა მინდა მჭვირვალე და ტაძარი ბრწყინვალე,
ხატები რომ ბრწყინავენ და ეშმაკი მარცხდება.
ასეთია ეს ცხადი, ბატონს ტყვედ რომ მეც ცვაფდი,
კვერავდი და ვრეცხავდი...
სიზმარია, რაც ხდება...

***
მნემოსინემ შვა ზევსისაგან ეს ჩემი მუზაც,
ვწერ, როცა გულზე მომედება აპოტროფია,
რომ გადავცურო ოკეანე, ჩაფუშვებ ლუზას,
ყაჩაღს ვუყურებ, კარზე მომდგარს, ხელში თოფიანს.

ქალღმერთ ქარიტებს უხარიათ,
ცრემლი რომ მმუხტავს,
ჩემში როდესაც უბედური პენელოპეა,
თვალს ავარიდებ ბედისწერას, მსახვრალს და მუხთალს,
გულიც განყდება, თითქოს ლექსის ბოლო სტროფია...

***
შემოვიარე ნუთით
ჩემს ქალაქსა და სახლში,
და როგორც ჩრდილი თუთის —
ვდგავარ ნაზამთრალ ბაღში.
ჩიტი მაჯდება მხარზე,
ნუში ყვავილებს მაყრის,
ეს სიცოცხლეა ასე,
შეხვედრების და გაყრის,
ეს ქალაქია ნუთი,
სუნთქვას რომ მიკრავს კუთვნილს,
რომ მოვეფერო ჩუმად,
შემოვიბრინე ნუთით.

***
აქ ოდესღაც ხომ იყო მითანი,
შრილებს ჩუმად ქარში იფანი,
მათში ცხოვრობენ კელიადები,
შულამისას ხმები ეითარის
მკითხავს: ხომ მოგწონს ეს ხმა, მითხარი,
ბრილიანტები სველი ვარდების.
გამოიღვიძებს ახლა სელენე
და გადმოხედავს მიწას ზერელედ,
ახმაურდება სისხლი იქორის,
დამშვიდება ვთხოვ ქალღმერთ მოიერებს,
ჩემი ბედი რომ ტანზე მოიერგეს,
მომპარეს ელვაც ღვიძლი სტრიქონის...

***
იზაბელა, იზაბელა, გული ისე იზანტება,
გრძნობა ისე იძაბება,
ნაოჭები იზრდება და ანჯამები ჭრიალებენ კარის,
მოდის მიქელ-გაბრიელი, მაგრამ ისევ მიბრძანდება,
ღმერთს დიდება, მიბრძანდება,
დედაჩემიც მიბრძანდება, —
ნუ ჩქარობო, მანდ დატოვე კვალი...
ეჭა დედა, დედაჩემო, ამ ქვეყანას უსულგულოს,
როგორ უნდა მოვერიო,
ანდა როგორ მივუხურო მისი ხელით გაღებული კარი...
გავაჩუქე მარგალიტი, სიყვარულით გავღარიბდი,
ცაში ფრენად ალარ მიდის,
დაღლილია სიკვდილის წინ გედი,
როგორ უნდა მოვერიო ბოროტებს თუ ბოროტებას,
როგორ უნდა შევეგუო მოყვრებს,
ქცეულს ბოლოს მტრებად,
როგორ გავწვრთნა ძუ მგელივით ბედი...
დედაჩემო, დედაჩემო,
ისრებს, მტრების გამოსროლილს, ალარა აქვს ანგარიში,
გავაჩუქე უკვე გული, რა უნდა გქნა, ალარ ვიცი,
ყოფა არის უკაცური, უმადურიც არის, რთულიც,
მომიტეხე ლუკმა პური,
ჩამიკარი გულში ისევ, დედი!!!

შოგა იარუსალიში

რამდენი დრო გავიდა და ისევ გელოდები იესო,
ისევ გელოდები,
ანა-მარიასთან ერთად გეძებ,
მბრწყინავ საბურავით მელანდები,
მოსაკლავად გეძებენ, იესო,
სასტიკნი არიან ჰეროდენი...

გეთსიმანიის ბაღში, ფილაქანზე ჩამომჯდარი,
ლამეს ვათევ,
ციდან ერთადერთი ვარსკვლავი მიყურებს,
თითქოს რამეს მმატებს,
მერამდენე წელია და
მერამდენედ რარიგ აუტანლად მომენატრე!..

უხერხულია, შენ გკლავდნენ
და მე აქ დავდიოდე ჩვეულებრივ,
„ნუ გალობთ-თქო“, — ღამის ჩიტებსაც კი ვეუბნები,
ხეებიც შრიალს წყვეტენ, გახვევებულნი და ეულები...

ცისკარიც მალე გაბრწყინდება,
ჟამი დადგება ზიარების,
ცვარს გადაიყრიან ორხიდეები და რძიანები,
იერუსალიმის თავზე ვარსკვლავები ციალებენ...

შემოვდივარ უკარო სასახლეში, უფანჯრო ცის თაღში
და მადლს მიწილადებ,
ვთხზავ შენთვის ხოტბას
და გიძლენი ათასწარი დითირამებებს,

რამდენი დრო გავიდა, გეძებ და გელოდები, უფალო, და დაგელოდები სიკვდილამდე!..

ქუთაისისთვის

ცხადის და სიზმრის მითიურ ნაზავს —
ბაგრატის ტაძარს და ბაღის კიდეს —
წვიმა დარეცხავს და მწვანე ბაზარს
მზე გახდის ძაძას და სხივებს ჰკიდებს.
აიეტის ეტლს და დაღლილ მონას
ვუმზერ და ვამბობ: რა მიხარია,
ველარ გავყვები აფსირტეს ცოლად,
ის უკვე მოკლეს კარგა ხანია;
აქ კეისრებმა დიდხანს იომეს,
დროის მირაჟში სევდა გარიეს,
ადიდებული მოქუხს რიონი
და არაფერსაც არ ინანიებს...
მოვალ, არ მოვალ, ჩემი ნებაა,
კოლხეთის ვაკე ცრემლით შემინეს,
სკეპტუხიების ერთი ბელადი
ფასისელ მკითხავს ბედს არჩევინებს.
ბრონეული რომ ბრონეულია, —
მივხვდი, სხვა სისხლს და ფეთქვას შემირევს...
აქეთკენ სტრაბონს ჩამოუვლია,
აიას ნახვა ახლა ჩემი რევს...
ბერძენი ყველგან მზეს და წყალს ხედავს,
მოსჩვენებია ქედები ლომად,
პელორი — ტიბრად, ათენად — მცხეთა,
ვერძები — ოქროდ, აია — რომად.
მეც, გელათს ლოცვას უნდა ვუმატო
და მონაშეთის გვირაბში ძრომას,
ცეცხლს შევეუკეთებ, ვინმე თუ ნატრობს,
ანა დედოფლის ბესიკთან რომანს.
ხან საყვირებით დროს გავაღვიძებ,
ხან გადავივლებ რიონის ტალღას,
ამ შესახვევში ვნახავ ლალიძეს,
თუ გული ეძებს, რა უნდა ნახვას...
ეს ქალაქი ხომ შავებს არ იცვამს,
ერთის ღრუბელივით და ცისფრად ფეთქავს,
აღდგომის მარხვას როცა დავიცავ,
ტაძარში შევალ, მოსილი თეთრად...
ამ სარკოფაგებს, შუბებს, ამ თასებს,
ფოთლებს ვაზისას სხვა სუნი დაჰკრავს,
ცრემლს ნუ ჩამითვლი ნაკლად, ძვირფასო,
და ნურც სიყვარულს ჩამითვლი ნაკლად...

ნარსულის ლანდებთან...

დრო მიდის და დღეებს მინათებს ალმასივით
სხივი ბავშვობისა, რომ ვერ შლის ვერაფერი,
თითქოსდა მეზობლის ლერწამა ალვასი ვარ,
ანდა ალვასავით გოგო — სერაფიმი.
მინაში დამარხულ ანტიკურ ქალაქთან
მდუმარე ბაბუას მივყავარ არქონტივით,
რამდენი სიზმარი ვნახე და არ ახდა,
რა ცოტა დავრჩით და
რამდენია დახოცილი...

***
მადლობელი ვარ, უფალო, ეს ცხოვრება რომ მაჩვენე,
ამ შარებზე რომ მატარე, ამ ლაბირინთს რომ მაცნობ,
საჩემო ტანჯვით მანამე, ხან მაცინე, ხან მაცრემლე,
ხან ცხადით, ხანაც სიზმრებით
შემაგრძნობინე, რაც რომ...

მადლობელი ვარ, უფალო, როდი ვარ შვილი უძლები,
თუმც ვერაფერი მოვასწარ, ვერ ავისრულე ნატვრა,
დანა ვიყავი უტარო, მტკიოდა ყველა უჯრედი,
ცეცხლი მეკიდა, რომ არ სწავეს, მეხს მიშენდნენ, რომ
არ კლავს...

***
ჩრდილები ერთმანეთში ჩადიან და ჩერდებიან,
ფიჭვები წინვებით მზის სხივებს ისრუტავენ,
ცაზე თეთრი ღრუბლის მსუბუქი ჩელტებია,
აქ კი — მინდვრისა და მდინარის სისუფთავე.
მთები გარშემორტყმულ სოფლებს დარაჯობენ,
მტერი და ეშმაკი მათ გამო ვერას ავნებთ,
ჩემო საყვარელო ქვეყანა, გამარჯობა,
ხომ ისევ ჯანმრთელი და ცოცხალი ხარ, გენაცვალე!..

***
ბედისწერით ატანილი
მოდგა კაცი ნაჯახით და
ძირში მოჭრა ერგასი წლის ნიგვზის ხე,
გადაიბნა აკვარელი,
ნაცრისფრამდე დაყვანილი,
ეზოს გულში გულმოსული ზის სიცხე...

რას არ იზამს კაცის ხელი,
ბოროტი და ავის მქმნელი,
ბედისწერა რომ ამთავრებს, ის იწყებს...

***
საათს აჩქარებს გუგული,
კარებს ეხსნება ურდული
და მზე აელვებს სარკმელს,
ვარდი გაყვება აივნებს,
სხვას ველარ ხედავ რაიმეს —
ამ მშვენიერებაზე ნაკლებს.
რა ძალა აქვსო, გაიგე,
მხრებზე სამყაროს გაიდებს,
სიყვარულია ჯადო,
სასთუმლად მთვარეს დაიდებს,
დაელოდება რაინდებს,
ქაჯთა მოსვრა რომ სცადოს...

***
ქუთაისამდე, გომიდან, ცაში გაფრენა მომიწდა,
თითქოს მელოდეს რომი და
ტაძარი აფროდიტესი,
თითქოს ედება ცას რული,
ზურმუხტში ოქროდ ჩასმული,
იქ მელოდება აია, ჩუმად ჩაფლული მითებში.

ელავენ ქართლის მინდვრები, ფიქრები ცაში ასულნი,
რომ ვცხოვრობთ, ანმყო კი არა, წარსული არის,
წარსული.

თითქოს მელოდეს რომი და აკროპოლისის ლომიდან
გადმომდინარი მავსებდეს სისხლი თქრიალა ლიქორის,
აქ გაფრენილი მზერაა, მზის ცეცხლია და კორიდა
და დიდი სიყვარულია უკვდავი შოთას სტრიქონის...

ქუთაისამდე, გომიდან, ცაში გაფრენა მომიწდა,
აქ არის ჩემი რომი და ციხე-გოჯი და დიდგორი.

***
ვეფერები ქარებს, კლდეები რომ გამოფიტეს,
ვარსკვლავებს, მშვიერი ბელურებივით რომ მიცქერენ და
მზად არიან ჩემთან ჩამოფრინდნენ...
ხეებს ვეფერები, სიღრმეებს რომ ჩანვდნენ,
ფოთლებს, მინიდან ცაში რომ ინავარდეს,
სხივებს ვეფერები, მიღმეთს რომ გაცდნენ,
მათაც, სიმართლეს რომ მუდამ მიმალავდნენ,
ვეფერები ჩუმად ცხოვრებას მითებთან,
ემშაკებს, ანგელოზებად რომ ითვლებიან...
ვარსკვლავები თითქოსდა მშვიერი ჩიტებია,
ისე მიყურებენ, ჩამოფრინდებიან...

სალაგასიოსი

გადმოიწია ოტარიდმა, ჩამომჩურჩულა,
რომ ეგეოსზე განვიმდება, ორმა ურჩხულმა:
სცილამ, ქარიბდამ გზა გახსნეს
და კლდე კლდეს დაცილდა,
სალაგასიოსს ესტუმრეო, კუშადასიდან.
აქ დაიბარა ადრიანემ ერთხელ ფარსმანი,
აქ ბევრჯერ იყვნენ ქართველები, კვალი რაც არის
ავრელიუსის, ავგუსტუსის, ანდა ვერესის,
მათი სასახლის ნანგრევებიც ჟამს აქვს ხელებში.
ვკითხულობ სტელას, ალბათ დილით წავალ ეფესოს,
ვნახავ გორდიონს, ლავდიკიის ამაყ მეფესაც,
ვნახავ პრიემას, მილეტსა და ლამაზ დიდმას,
ბიზანტიაში ჩაკარგული ვერსად მივდივარ...
უკვე განვიმდა ეგეოსზე, დარბის ქარიბდა
და იონია ნისლეულში ჩუმად გარინდდა...

თაბალ-გვირისტაბი

***
ტრაგედიით სული აივსება,
ცხოვრება ჯოჯოხეთის სადარია,
ულირსობა კი არა, ღირსება,
როდესაც გაბრკოლებს ადამიანს...

***
ფაზისს ქაფი მოსდებია უხვად
და წვიმის ქვეშ ტირიფები ნუხან...
ფხედავ, ცაში ჩიტს ადევნებ მზერას,
ჩიტს თუ ამჩნევ, მეც შემამჩნევ, მჯერა.

***
გული გამიტყდა, მაგრამ მაინც ცემს,
ისე ჩქარ-ჩქარა, ლამის გაიქცეს,
ნეტავ ქვეყანაც გაუკეთესდეს,
თუ არ აყვავდა, სულ არ დაიქცეს...

***
რა არ ვცადე, რალა ვცადო,
ვერ გავფრინდი ლალად ცადო,
დაღაცათუ რამე ვერ ვქმენ,
ვერ ვიქცი რალაცადო...

***
დიდია ღმერთი: ის აზავებს ღმირღმირ ნაღველს,
თუ ერთი კარი იხურება, მეორეს აღებს,
უცნობმა ჩუმად გაიღიმა და ჩაიარა,
და თან წაიღო ეშმაკისგან დადგმული მახე.

***
ცუდმა ცხოვრებამ ვისი სული აღარ დასცალა,
უღმერთობა გაბატონდა, მაღლი აირწყა,
რაც არ ვიცოდით, სიყვარულმა ის შეგვასწავლა,
სიძულვილმა კი ყველაფერი გადაგვაიწყა.

***
თუკი ასე გაგრძელდა, ცრემლი მინას გააღობოს,
კაცის სულს კი ნალექავს უგულობის მდინარე,
მერე ჟამი მოდგება და ყველაფერს დაარბევს,
ცოცხლებს დააძინებს და გააღვიძებს მძინარეთ...

***
ხსოვნა მომედება ალივით,
მზერის, გავლებულის ალში,
ბავშვის გამგებელი ფრანივით
გული გაფრინდება ცაში...

***
უცხო ბედისწერის ვარსკვლავზე გაჩენილს
ცხოვრება მავლებდა საკუთარ ყალიბს,
ვგავარ მიტოვებულ ჭის ფსკერზე გარჩენილს
და მფარავს ნელი-ნელ ყელამდე წყალი...

***
გადაება ღამე ღამეს
მთვარიანი შემოდგომის,
გადაველო ქარი ბაღებს,
ბრონეულით შემოლობილს,
დგას საყდარი ამაღლების —
ამოხსნას რომ ჩემობს ყოფის,
უფლის გარდა, ქვეყნად ვინმეს
რომ არა აქვს შენატყობი...

***
გულზე ვარდი მიკეთია, არის პოეტური ჟესტი,
ყოფა ისევ ისეთია, — უსულგულო დასჯის ტესტი,
თუკი რამე სიკეთეა,
ბოროტებს და ბრიყვებს შესდით...

***
მზე ამოდის, ადნობს ოქროს,
მთებს ფერებით ავარაყებს,
ამ ქარებმა მეტი რა ქნან,
ცაში ღმერთი დამანახეს,
ყველა ფარდა გადასწიეს,
დამტუქსეს და განმანახლეს...

***
გონებას მიფანტავს ნუხილი,
არაფერს არ უნევს ანგარიშს,
ღმირღმირ მაცვლევივით ცრემლში და
კენჭში, უბრალოში, მარგალიტს.
როცა აივსება მოთმენა
და ვფიქრობ, რომ ყოფა აღარ ღირს,
შეხვედავ კისკისა ნაკადულს, —
ბედნიერ სიცოცხლის მაგალითს.

***
რა მშვენიერა აქვს ამ ტყეს,
ამ მინდორ-ველს და ამ ცას,
— რა ოდა უნდა ვუძღვნა,
მაღლი ვინც მცხო და რამცა,
რამ მივაგო, მითხარ,
განსაცდელისგან დამცავს...
ეს ჩემს ანგელოზს ვკითხე,
პასუხი ქარმა გამცა...

***
არაფერი აღარ მინდა,
დედამინა ვალარიბდა,
დაინრიტენ მდინარენი,
ღმერთი განყრა მაღალი და

მთებმაც დაბლა დაინიეს,
ყანა გაქრა ღალანითა,
დეა, რალას დაინახავ
ცრემლიდან და ჭლარიდან,
ოცნებებიც დაილაღენ,
თავს ველარ ნევ დალაღვიდან...

პანი

ალბათ მხატვრებით იყო სავსე ძველი კოლხეთი — ოქრო კი მათთვის — ტილო იყო. ყველა ხატავდა, კვეთდა არწივებს, ლომებს, ვერძებს.

მათთან მოხვედრილ უცხოტომელებს აოცებდათ სრულქმნილ საგანთა სიმრავლე. და ის მითიური ბერძნული არგო — ნავტიკაც ნაპირს მიადგა და მერე მრავალმა წყალმა და ქარმა ჩაიარა და ძველები ჩარგო და ზედ ლერწამზე გაიხარა. დიდხანს მალავდა მინა — საგანძურს. წრიალებდნენ ზემოთ — ახლები — აგურს ადებდნენ აგურზე და მარტივ დოქებსაც ძერწავდნენ, მაგრამ თიხას ოქროდ ვერ ასალებდნენ, აღარ შეეძლოთ ერთმანეთის გულის მოგება ბორჯღალოს ღილით. რადგან ალბათ უკვე არავის აღარ სჯეროდა, რომ ამქვეყნად მზეა მთავარი.

ალკატრასი

ჩაკეტილია ეს სამყარო სულებისათვის. ეს ალკატრასი არ იკარებს შემთხვევით თვალს. ახალმოსულებს ძველებში რომ ურევს — ის არის „განგების ხელი“. თავგაპარსულ ახალმოსულებს ზედებით კედლები. რამდენიმე სათნო პატიმარს — გულში ჩაუკრავთ. მერე — ეზო, საკანი, ეზო. ფილოსოფიურ ტატიუბად ზედ ახატიათ — ვის ვინ უყვარდა, ვის როდის და სად რა მიეზლო. მათ შორის ღმერთიც გამოკრთება. ზედამხედველებს დღის განრიგი აქვთ უფრო მძიმე, ვიდრე პატიმრებს — გამოწერილი აქვთ დილიდან ოთხი კედელი, თვალის მოხუჭვას ზეზეულა ვინ აპატიებთ. ისევ საკანი. ისევ ეზო. მზით თუ უმზიოდ. დრო, ძვლების გავლით, ამ ციხესაც არქმევს მუზეუმს.

პინ ყოფნა

ძალიან დიდხანს არ ვიყავი შინ და მოვედი და ვერაფერი მაიძულებს ახლა მომბეზრდეს შინ ყოფნა, რისაც თან მჯეროდა, თან მეშინოდა — მოხეტიალეს, შეყვარებულს გზებზე. ღობეზე — ლურჯი ზამბახი ბაღს აშენებს. ზღურბლს და იატაკს, ფარდას, ფანჯარას, მტკვრისასრუტსაც, ოდესღაც მე რომ პანდორას ყუთიც კი მეგონა, თვალს მივადგამ მშვიდად. მივადგამ ამ მაგიდას, რომ ისევ ვნერო — ოლონდ შინიდან. რვეული რომ მუხლებზე მედო და ჩანთა მხარზე, და სადგური, აეროპორტი წინ გუგუნებდა — თუ მოჩანდა იქიდან ეს დრო — მოჩანდა მხოლოდ ხაფანგივით. მაგრამ მოლოდინს ძაფივით იხვევს გზა. ჩერდები. თითებში თითებს შეაცურებ და ჭერქვემ მხრებსაც უბრალოდ გაშლი და თუ სიბერე შორიდანვე ძალიან გლღიდა, ახლა უბრალოდ, სიბერეში, საკუთარ სახლში შედიხარ, როგორც ბავშვობაში. და ჯამში უდრის — სამყაროს მტკერი — ოთახის მტკერს — გინევს მტკიცებათა თავისთვის. და ეს მტკერსასრუტი — პანდორას ყუთი — ისევ იცლება, ივსება და ისევ იცლება.

ავოლუცია

რა მარტივია ზამბახთან — ვარდი. ვიდრე ვარდი ლამაზია, მხოლოდ ვარდია, ზამბახიდან ევოლუცია შემოგვეყურებს. შეგიძლია წარმოიდგინო, როგორ გულდასმით აპირებდა გადაქცევას — ლეოპარდად, მძინვარე კატად, ბოლქვის მთელი ენერგია ატუმბა კვირტში, ხავერდით სავსე ხახა ღეროზე გამოიბა, ყვრიმალეზე გადაიკრა ყვითელი ბენვი, მელნისფერი, წვრილი ხაზებით მთელი სხეული მოისვირინდა, მოემზადა ნახტომისათვის. და სწორედ იმ არქაულ ნაშში — იგრძნო — ისეთი სრულქმნილი იყო, რომ ღეროს — მაგრად ჩაეჭიდა, ყვავილად დარჩა.

გზად

დილა ნახევრად მკვახეა და გზაში მწიფდება, რომ ისევ მოწყდეს დროს, რომელსაც მოაქვს აქამდე თავისი ძველი ნაკადები, ფსკერის რიფები, ზედაპირები, მწვერვალები, რომ არ გაქვავდეს — წამს და მარცვალს ვერ გამოტოვებს, ვერც ნოტს, უმატებს ტემპს, სინათლეში ურევს თავის სანყის კუნაპებს. ვიძინებთ. თითქოს გავაცურებთ ამ ძილით სიკვდილს.

ვიღვიძებთ. თითქოს გადავლახავთ ზღურბლს და ჰორიზონტს. და ხანგრძლივ სიცხეს და სიყვარულს, ხანგრძლივ სიგრილეს დავეძებთ. იქნებ ასეც მოხდეს. ყველა ომი რომ დამთავრდეს — ძვლები ყვავილებს თუ გამოისხამენ, დრო თუ იქცევა უმკვდრო, უძვლო, დახუნძლულ ბაღად, ან არყოფნაში თუ იქნება დილის სისხამი, ან სიყვარული თუ გაგვეყვება, ან გადალახვას თუ მოვახერხებთ ამ ეჭვების. სხეულის კიდე — შუა თითია, თუ თხემია კეფის, თუ ენის ნვეტი, რომლითაც ჩავებეჭდეთ და ჩავეჭიდეთ დროს, ნასვრეტები გავეჭინეთ. ასეთი ნელი კადრებისათვის შეჩერება ღირს. და მარტივად ვეტყვიტ სამყაროს — როგორ გვიყვარს, როგორ გავებით. ისე დაფრინავს სარკმლის მიღმა ჭადრის ფანტელი, რომ მოგინდება, დაინახო მათი თვალებით, ვისი თვალების ნაპრალებიც ცალკე სივრცეა, ვერ ჩაანათებს მზის ფარანი — ჯიბის სანათი. ავტომობილი კრეფს სისწრაფეს, თითქოს იცოდეს მიმართულება და მანძილი და მისამართი.

კადრები. ქაპულის აეროპორტი

აი ეს კადრი — ლტოლვილებით სავსე სალონი — თვითმფრინავის — ცაში იწევა და მის ფრთებზე ჩაფრენილი ხალხი ცვივა საკუთარი ქვეყნის მიწაზე, საკუთარი ქვეყნის ჰაერში დამარცხებული ადამიანი — ვარდისათვის განწირული, დაცემისათვის, რადგან ერთბაშად ჩაუკეტეს სამშობლოც და დედამიწაც. და თვითმფრინავშიც — სხეულები — ერთმანეთზე აკრულები — რამდენიმე ასეული ქალი და კაცი და ბავშვები, ეს ბავშვები — თითო-ოროლა მკერდზე, კაშკაშა გულსაბნევედ ძლივს დატეული, მოცახცახე ხელებმა რომ აიტაცეს, სხვა ბავშვების ნაკადებში გამოაღწიეს, — ქვემოთ ტოვებენ ავტომატების ხმად დანყვეტილ მკვლელ სიტყვებს, დამჭენარ წვეროსან კაცებს, ყველას მომავალს რომ ლეჭავენ „წმინდა წერილად“, აპყურებენ თვითმფრინავის ჭერს და გრძნობენ ცის ვიბრაციას, კარის მიღმა რომ მალავს დიდ სივარდილეს. ადამიანი კი ეცემა, ენარცხება მის მიწაზე გაჩენილ კოცონს მთელი რწმენით, სისხლით და ხორციით, და მანამდე ჰაერში ბრუნავს, ამ უცეცხლო ჯოჯოხეთში, რომელსაც ვსუნთქავთ, ჩვენ, ცოცხლები, ვიდრე შევეყურებთ ეკრანებზე გაყინულ მომენტს და უფრო ხარბად ვეჭიდებით ჟანგბადის ბალიშს ვრცელ სავიელე ჰოსპიტალში — მთელი პლანეტის.

გობრის ყვავილი

ანთია მზეშიც ფარანივით. ანთია, თუნდაც არავინ არ უყურებდეს. ფრიალა ფურცლების კარავია — გულში აქვს პეპლის ჭურპიანი უკუნეთი. აგვისტოს გრძელი გვალვებიდან გააღწევს, ეტლადაც გაგორდება ზღაპრისაკენ. მზიდან შეისრუტავს წარინჯისფერს, კოვზებს და ფაიფურს დაადნება, საკენკად კი — მუჭს გახსნის, მიწაზე დაიპნევა. ჯერ არც არავისი მოსავალი — ყვითლად ყვავის.

ვინ იცის, ხვალ ვინ — ვინ იქნება, თუკი მხოლოდ ერთხელ ყვავილობენ დღის და ღამის ჩრდილებს აყოლილი სხეულები, მზე რომ ადრის მიღმაც ეგულებათ. ალბათ ამ დროს სიმწიფე ჯერ არც კი ესიზმრება და ცდილობს ჭურპიდან პეპლის ფრთები გამოზარდოს.

ფრაგმენტები. სხვა ფორმა N100

*** ახლა, როცა ყოველი დღე უფრო და უფრო ნაკლებ საიმედოს ხდის ჩემს მეხსიერებას, რომ არ ვიგრძნო უხერხულობა დავინყებული დღეებისა და გამქრალი ამბების გამო, — ეს ლექსი გახდეს ჩემი შეგრძნებებისა და მოგონებების საცავი.

*** ლექსებში ზოგჯერ ერთმანეთს ეწინააღმდეგებიან ამბები, მაგრამ მაინც გვერდიგვერდ ცხოვრობენ. ზოგი ამბავი დაუსრულებელი რჩება, ზოგიც სხვა ამბებს დაირთავს. სიტყვების ამოჩემება წესად იქცევა — ცვალებად ცხოვრებაში უცვლელი წერტილის საპოვნელად ან პირიქით, ერთფეროვანი ცხოვრებისგან თავის დასაღწევად, არა აღმაფრენისთვის — უფრო ნუგეშისთვის.

*** მოხეტიალე ყურადღება ნებსრიგს ძნელად ემორჩილება. სიტყვები ზოგჯერ მწყობრად მოდიან, ზოგჯერ — ალაღებდზე. ვინერთ, ვინიშნავთ, რომ არ დაგვისხლტნენ, გადავიკითხავთ, ვაცლით იმას, რაც აღარ მოგვწონს ან რის დანერასაც ჯერ ვერ ვებედავთ.

*** ზოგჯერ თვითონ ავირჩევს სიტყვა. შენი თავისუფლება მხოლოდ ხმაა, რომელიც ჰაერს არხევს და იკარგება. რა უნდა ქნა, როცა ის დუმილს ჰგავს და შეუვალა? ილუზიონისტი სახელოდან მოულოდნელ ნივთს რომ გამოაძვრენს, ისე უნდა გამოაძვრინო ამბავი, შენი მოსაუბრე ხმები გარეთ გამოიტანო, სხვებს გაავიწო.

*** შეიძლება ასეთ დროს დაინყოს დაღმართი. ეშვები, მიექანები უკანმოუხედავად. უსასრულოა ეს დაღმართი, უძირო. არასდროს ვყოფილვარ კარგი მორბენალი — ვგრძნობ, ძალა მეცლება, ჟანგბადი აღარ მყოფნის. ყურებში მხოლოდ ბავშვობიდან შემორჩენილი ნაცნობი ხმა ჩამეხმის, თითქოს აბრეშუმის ჭია თუთის ფოთოლს ჭამს.

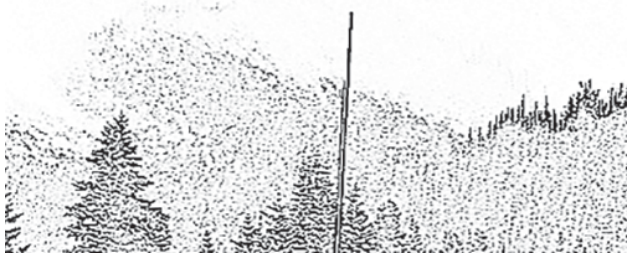
*** დავეცე მაინც — მუხლისთავებს თუ გადავიყვლეფ, სხვა ტკივილი ჩაანაცვლებს უჰაერობას. ბორგავ და სიყვარულს უხსნი აჩრდილებს, რომლებსაც არასოდეს უცდიათ თუნდაც ერთი ნაბიჯით გასწრება.

*** ამბობენ, რომ არავინაა ვალდებული, მოჰყვეს სინამდვილეს.

და მაინც: შემომეგება ბებიაჩემი, ალბათ უკვე ას ოცი წლის (არასოდეს ამხელდა ასაკს). დამინუნა ღამის პერანგი, ხმაში საყვედურიც გაერია. ბავშვობაში დაუზარლად გვიმეორებდა: „წარდგა მშიერი და არა შიშველი!“ ჩემი ახალი ლიმონებიანი კაბა გამომიწოდა, რომელიც რამდენიმე დღის წინ შევიძინე და რომელმაც ავადმყოფობას დაასწრო ჩემს ტანზე მორგება.

ინგოროყვა

„ჩემი სული გსურს?“ — მკითხა. უარის თქმა მომერიდა და თავი ვიმართლე: „სული არ გაიყოფა“.

შემომეგება მამაჩემიც კეთილმოსურნე გაკვირვებით. „ჩემი სული?“ — მკითხა ხმადაბლა, როგორც სჩვეოდა, თანაგრძნობით. „მხოლოდ ჩემი სული მსურს“, — ვუთხარი და ხელი გადავხვიე, როგორც თანატოლს.

შემომხვდნენ სხვებიც. მე მათ ჩემი კაბიდან ვუკრეფდი ლიმონებს — C ვიტამინს ვუნჯავდი.

***
ეს ერთნაირი დღეების მზეა — გადასხმის სისტემაზე მიმაგრებული უფერული სითხით სავსე კონტეინერი, რომელსაც ექთანს ყვითელ ფერს ამატებს. მცხრალია ეს მზე. ჩამქრალი. ექთანს ეს არ აღელვებს. სიკეთეც შეიძლება იყოს ჩუმი და დაძაბული. ცივი, მშვიდი და შორეული.

***
მჯეროდა, რომ გადავრჩებოდი.

უანგბადის გზაზე გადავიკვეთეთ. მატარებლების გვერდის აქცევამ წამებს სიზუსტე დაუთვალა.

მჯეროდა, რომ გადავრჩებოდი,

რადგან ჩემს კაბაზე, თითოეული მოწყვეტილი ლიმონის ადგილას, კვირტი იშლებოდა და თეთრად ყვაოდა. სურნელს ვერ ვგრძნობდი, მაგრამ ვიცოდი, ის მელოდა, ვინც ხელი ჩამკიდა და აღარ გამიშვა.

პარასკევი

უფალო, შენც გექნება ტელევიზორი, თუმცა ჩვენს სიხშირეს ვერ დაიჭერ — მანძილი ჩაახშობს.

მე მაინც გეტყვი:

ეკრანებიდან ნიღბიანი კაცები შიშინებენ, რომ გვახსოვდეს სიკვდილი და შინ ჩავიკეტოთ.

სულსწრაფია ჩვენი შიში.

ვისაც არ გვცოვია, ვეშურებით ტანსაცმლისაკენ, რადგან ვიცით, შენგან ვიცით, რომ განკითხვისას უნდა წარვდგეთ მშვიდრები და არა შიშვლები.

გატეხილი აქვს თვალი ჩვენს შიშს.

ვისაც არ გვშია, სურსათს ვიმარაგებთ, რადგან ვიცით, — შენგან ვიცით, — რომ პურია ჩვენი არსობის

და ამიტომაც

მოვეფინეთ ქალაქის ქუჩებს, გადავკეტეთ მოძრაობა. სიკვდილიც ჩვენთან ერთად იდგა საცობში, — გავუძნელეთ დროზე მისვლა ადრესატამდე.

შავ პარასკევს შეუძლია იყოს წითელიც და პირიქითაც.

იცოდე. მაინც.

ლიანა ანფიმიადი

შამოდგომა

დღეს დაუმოკლდა მოსასხამი, ალბათ შენიშნავ, უჩანს ძვალტყავა ფეხები და ქუსლის ბზარები, ქარის ქაშმირის პირსახოცზე სახეს შევიშრობ, თან მინდა ცრემლით დაძინება, თან მეზარება. ძილს ვაფრთხობ, როგორც ღამეს ძალი, ანგელოზს ბავშვი, ღამე უცნობი ენის ზმნაა, როგორ ვაუღლო? ვიხსენებ ჩემთვის ცნობილ ენებს, ვეძებ კავშირებს — ლმერთის ნავალს და ნატერფალებს, ნასახს, ნამუხლარს. დღე მოკვდა, ალბათ მოვკვდებოდი, მეც რომ მეთრია ამ შემოდგომის მთელი ოქრო, განძის სიმძიმე, შეხედე, მაჯა გატეხილი თერმომეტრია, ვერცხლისწყალივით განყდა სისხლი, აღარ ციმციმებს.

ზღაპარი

მზე როცა გადავა ალაგედან, მზის კვალს რომ ჩამოვწმენდ ტილოთი, დავინყებ სახლის დაღაგებას, ვივინყებ, რატომ ვტიროდი. გადავფენ მტვრის დიბა-ფლასეულს, ყველაზე უფასო ფასეულს, ობობის შალსა და ფარჩეულს — ყველაზე ნარჩენს და დარჩეულს... ღამე რომ ჩაიღვრება ჭერის ფსკერში, შიში მშვიერი და ურწყული, მოდის შორეთიდან (სხვას არ ერჩის) ჩემი საყვარელი ურჩხული, ჩრდილის გველებს ტოვებს დარაჯებად, იხდის სამოსსაც და დანარჩენსაც, ტყავსაც, ღამაზსა და საშინელს. ბუხართან მიაგდებს მაშინვე... და ყელის სიღრმიდან ამოიხვრებს ყველაზე მწარე კოცნით მოხვრებს. ცეცხლი, მისი სულის ალი-კვალი, ტყავის ნაფლეთებს რომ ალოკავდეს, იქნებ ის, სინათლით გატენილი, აქ დარჩეს, მზის შემდეგ ამოსვლამდე... სანამ ირიჟრაჟა, გავაცლიე, მოვა, ვიცი, მოვა, სულ ველი... ფანჯარა გამოვალე, დილის მზეზე შემოვადგი ყავის მწარე სურნელი...

გიჟვაპი სიზმარს

რომელ სიზმარშიც შენ არ იყავი, კაბის ბოლოზე ღველფი ამყვა ქერის მინდვრიდან, თვითონაც იცი, მწიფობის ბოლოს ნაპერწკლებს ყრთან ვარსკვლავები, იმდენად ცხელა. ჩემს წნელის სახლში მოვიტანე ცეცხლი იმ კაბით, ააღდა თმა და ჩამოაღდა ხელებს ნიკაპი, წითელი მამლის ეზოდ იქცა სიზმრის ქვეყანა, ვიცი, ვერაფერს გამოვიტანდი, თვალეები მაინც გამომეყვანა! შეშლილები რომ ჩამოვხსენი საფეთქლებიდან, წყლად ქცეულიყო ჰაერი და ქარიც ქრებოდა, ახლა რა ვუყო ორ შტერ ობოლს, ამ წყვილ ლოქორას? ვის შევუსახლო? შენ ხომ არ იცი? როგორ?

წერილი

ხმების ქვეყანა აღარ იხმის, ხმების ქვეყანა მოკვდა, საგალობლების, შელოცვების, ქურუმთა, ბერთა, მოგვთა, ხმების ვენახი, სადაც ღმერთი მტევანს ლექსივით მარცვლავს, ხსოვნაც ხმასავით თუ განყალდა, გაგმართლებია, მართლა. ვერ ამოფრინდა ქარაგმაში ჩაქვავებული წერო, ხმა ამომიშრა ცრემლებიდან, უხმოდ ვტირი და გწერ რომ... ციხეს, არც დაბალს და არც მაღალს, ღამისოდენას — ვზი მე, მრავალწერტილი, სიტყვის კვალი, ჰე (მძიმე), ჩემო (მძიმე), კანზე ჰაერი შემომახმა და ფურცლებივით ვიცვენ, არაფერია, იმათ რა თქვან, ვინც არ მომკვდარა, ვინც ვერ...

შამოსხვევა

კვირადღე, ბავშვის ჩრდილს ვასეირნებ, კარგი ამინდია, მზეც, წვიმაც, ნამწამის ჩრდილი გავიმკვეთრე, გავიბასრე, გარბის, ვენევი, გავრბივარ, მენევა. ჯიუტია, ზოგჯერ გზატკეცილზე გადაწვება, ზედ გულზე, გულისგულზე იტარებს მანქანებს, საქანელაზე არ ჯდება, ზედ დგომა ურჩევნია, ქარი თმას უწენავს და უფრო ღონივრად, საშიშად გამოაქანებს. ნაიფორხილა, წაიქცა, სასწრაფოდ ავაყენე, გადავუქეტე ასფალტი, ჰემოფილია არ გადაედოს, არ გაქრეს, არ განყალდეს, მუხლზე სული შევუბერე, ვაკოცე. კვირადღე, ვსეირნობთ, მზიანი, ნათელი ამინდია, მოკლდება, თითქოს ფეხებთან წყალივით დაღვარეს, მეშინია, რომ არ გამიქრეს, შეშინებული ავეყურებ მზეს — ჩრდილების დედების მარადიულ დამხმარეს. საღამოს დაგრძელდა და ბნელი კუთხისკენ იწვლება, ეძინება, ბავშვების ძილის დროა, ჩრდილების ძილის დროა, შენს სახლთან მოვიყვანე, თვალეებში შემაყარა ფოთლების შუქ-ჩრდილები, რაც კი დღეს მოაგროვა. — აჰა, შენი ჩრდილი, ირბინა, დალილია, მოგიყვანე, ჩაგაბარე, კარგად მოასვენე, შენს საწოლში ჩააძინე, და შუალამისას თუ ფარდის შერხევა შეაშინებს, იქ, სადაც გული ჰქონდა, თბილი ხელისგული დააფარე.

დასასრული

იმ პირველქრისტიანად შეიგრძნობდა თავს ფრანცისკე ასიზელი — ემილ ჟებარის თქმისა არ იყოს — ხანგრძლივი ძილიდან რომ გამოიხმობდა ჭეშმარიტად უპოვართა ღმერთს, რომელიც კვლავ გაუღიმიდა უმწეოთა და მიუსაფართ.

და ეს იმიტომ, რომ: ფრანცისკე ასიზელი ყოველგვარი თეოლოგიისა და სქოლასტიკის, ყოველგვარი ბრძოლისა და მწვალებლობის გარეშე განაახლებდა ქრისტიანობას, რელიგიურ თავისუფლებას მიაჩივებდა თავის საუკუნეს და ახალ ხელშეკრულებას დადებდა ღმერთსა და მორწმუნეთა შორის.

ბიბლიური რეალობისა და ტრადიციისა არ იყოს, ეს განმაახლებელი მოძრაობა უნდა დაწყებულიყო არა რომაა თუ იტალიის სხვა დიდ ქალაქებში, არამედ მიყრუებულ მხარეში, თითქოს სრულიად რომ მოწყვეტოდა ქვეყანას და თავის წვენიში იხარშებოდა, და სწორედ ამ მხარეს, უმბრიის ხეობას უნდა დაებრუნებინა ევანგელური მოძღვრება იტალიისათვის, ფრანჩესკოს ქადაგებანი მართლაც რომ ყვავილებივით უნდა მიმოხვეულიყო და თანდათან მთელს იტალიასა და ევროპას გადაწვდომოდა, ქადაგებანი — საგალობელნი ყველასა და ყველაფრის მიმართ აღვსილნი, წმინდანისათვის დებისა და ძმებისაგან რომ არ განირჩეოდნენ: ხე იქნებოდა, ბალახი, ჭია, ცეცხლი, ქარი, წვიმა, ტოროლა, მგელი, წყალი, თევზი, ქვა, რკინა, სიკვდილი...

და რაც მთავარი და უმთავრესია: ისიც და მისი მიმდევარნიც ამქვეყნიურ სიამეთ რომ განუდგებოდნენ და უპოვარობას გამოაცხადებდნენ იდეალად, თავიანთი სულის ხსნას კი არ ესწრაფოდნენ, არამედ ხსნას ადამიანთა მოდგმისა, რადგანაც სულიერი მოღვაწეობის გზად დაეხმობოდა მოქმედება და არა მედიტაციებში ჩაძირვა, სოფელ-ქალაქად დაუმცხვრალი სიარული და არა განმარტობა.

რომელიმე უცხოელი მკვლევარი ვაჟა-ფშაველას შემოქმედებას თუ დაუკვირდება ამ თვალთახედვით, მის მიერ გასულიერებულ ბუნებასა და განცდა-შეხედულებას: მხოლოდ მაშინ ვარ ბედნიერი, როცა ვარ შენუხებულიო, — შესაძლოა „აღუდა ქეთელაურის“ შემოქმედი ფრანცისკანე თვალდაც კი აღიქვას, მითუმეტეს „ჩემი ვედრების“ ამ სტრიქონებს სულაც ფრანჩესკე ასიზელის საგალობლის ფრაგმენტად დაიბეჯითებს:

ბალახი ვიყო სათიბი,
არა მწადანი ცელობა;
ცხვრადვე მამყოფი ისევა,
ოლონდ ამშორდეს მგელობა.

და ეს იმიტომ, ვაჟა-ფშაველაც ქრისტიანობის დასაბამიერის აღდგენას რომ მიეღობოდა მთელი არსებით და ძალდაუტანებლად გასდებდა იდუმალ ხიდს ასიზელ წმინდანთანაც...

და ადვილი შესაძლებელი გახლდათ ეს სტრიქონები ეპიგრაფადაც მოხვედრილიყო ნიკოს კაზანძაკისის „ღვთის გლახის“ თავფურცელზე...

და თუ ეს არ მოხდა, ჩვენთვის მაინც ვიცოდეთ, ვაჟა-ფშაველას ის ვედრება რომ ჩაინთურავს ბერძენი მწერლის რომანის მთავარ სათქმელს, ერთდროულად რომ შეეყურებთ ქართველ პოეტსა და იტალიელ მოძღვარს, რომელიც თავისი მისიონერული მოღვაწეობის გზაზე უნდა გადაწყდომოდა ეგვიპტისაკენ გასწრაფებულ წმიდა ოჯახსაც, იოსები რომ მიუძღოდა ურემს, რომელზეც მარიამი ყრმას ძუძუს აწოვებდა.

და ეს უნდა ყოფილიყო კაზანძაკისის რომანის ერთი ყველაზე ღრმა და მრავალისმეტყველი პასაჟი, ამოზრდილი იმ ისტორიულ ეპიზოდზე, ფრანჩესკო ასიზელი უამრავ ადამიანს რომ მოუყრიდა თავს მაცხოვრის დაბადების რიტუალზე დასასწრებად — ზუსტად რომ გაიმეორებდა სახარებისეულ სურათს ყველა დეტალისა და ნიუანსის გათვალისწინებით, რათა ღვთის დაბადების უშუალო მონაწილე გახდებოდა თვითელი მორწმუნე.

იესო ხომ ყოველ წელიწადს გადიოდა ამქვეყნიური მოღვაწეობის გზას დაბადებიდან ჯვარცმა-აღდგომამდე, ოლონდ გადიოდა მანამდე, ვიდრე ქრისტიანები ფარისევლურად კი არ ეთაყვანებოდნენ, არამედ ბოლომდე შეიგრძნობდნენ ევანგელურ ჭეშმარიტებებს...

და რაკილა მინავლებულიყო ჭეშმარიტი რწმენა, ფრანჩესკო ასიზელს ხელშესახები უნდა გაეხადა შობის სურათიც, და ამ მადლის წყალობით ყოველწლიური მისტერიაც იესო ქრისტესი კვლავინდებურად დაემკვიდრებინა.

შეენწყვიტა ყოველწლიური აღდგომა მაცხოვარს?

ფრანჩესკო ასიზელის წყალობით კვლავ განაახლებდა.

როსტომ ჩხეიძე

როგორ უვალა ბაბექცე, უფალო?

რომანი ფრანცისკე ასიზელის სვინაქსარად

ამ გადმოსახედიდან ნიკოს კაზანძაკისის გმირისთვისაც წმინდა საფლავის გამოხსნა სულაც არა ნიშნავდა ჯვაროსნულ ლაშქრობას აღმოსავლეთში, არამედ: გამოხსნას საკუთარი სულისა!..

ესეც მაცხოვრის წმინდა საფლავი — თვითელი ადამიანის სული.

თვითონ ფრანცისკე ამ რწმენითა და მადლით აღვსილიყო და მონაფეთა და მიმდევართაც ამას შთააგონებდათ:

იცოდეთ, შიდა ყურები, შიდა თვალები და შიდა ენაც გვაქვს. ისინი მინისგან არაა გამოძერწილი, ცეცხლისაა. მათ მოუხმინეთ, მათით იყურეთ და მათით ილაპარაკეთო.

მარგალიტი მარგალიტზე მოედინებოდა მის ზაფხუვთან.

— წმინდა სიყვარულო, ღვთის სიყრმის შვილო, ხელეებს აღვაპყრობ, მომიხმინე, გულელები გაგვიფართოვე, რათა ყველა ადამიანი დაიტოვოს — კეთილიცა და ბოროტიც, რათა ყველა ცხოველი დაიტოვოს — შინაურიცა და გარეულიც, ყველა ხე — ნაყოფიერიცა და უნაყოფოც, ყველა ქვა, მდიწარე და ზღვა. ყველანი ძმები ვართ, ყველას ერთი და იგივე მამა გვყავს და ყველანი უკან, მამისეულ სახლში, დასაბრუნებელ გზას ვადგავართ! — ეტყოდათ ფრანცისკე.

— ხალხის აღდგომა, აირას ნიშნავს ქრისტეს აღდგომა, — ეტყოდათ ფრანცისკე.

— დრო, ღვთის ერთგული მეურმე, გვიჩვენებს გზას, — ეტყოდათ ფრანცისკე.

— ყველაფერი სასწაულია. რა არის წყალი, რომელსაც ვსვამთ, მინა, რომელზეც დავაბიჯებთ, ღამე, რომელიც ყოველ საღამოს თავისი ვარსკვლავებით ჩამოდის, მზე, მთვარე? ყველაფერი სასწაულია. ერთი უბრალო ხის ფოთოლიც, სინათლეზე რომ გახედოთ, რამხელა სასწაულია! მასზე ჯვარცმაა დახატული, მეორე მხრიდან თუ შეაბრუნებ: აღდგომა! ეს ხის ფოთოლი არ არის, ჩემო ძმებო, ხის ფოთოლი არ არის, ჩვენი გულია! — ეტყოდათ ფრანცისკე.

— შვიდი სართული აქვს მინას, შვიდი — ზეცას, და ღმერთს მაინც ვერ იტყვს, ადამიანის გულმა კი დაიტია. მას ჭკუით

იყავით, ადამიანის გულს ნუ დაკოდავთ, რადგან ამით შეიძლება ღმერთს მიაყენოთ ჭრილობა, — ეტყოდათ ფრანცისკე.

— ვაი სოფელს, სადაც ყველანი წმინდანები არიან, და ვაი სოფელს, რომელსაც ერთი წმინდანიც კი არა ჰყავს, — ეტყოდათ ფრანცისკე.

— მოვა დღე, როცა ცხვრები და ლომები დამეგობრდებიან. მამ ნუ გადაირევით. ჩვენს გერბზე ერთი პატარა, პანანინა, უბ-

და ვაჟა-ფშაველას სიკვდილის ის დითორამბიცი, მის არსებობას სიცოცხლის მშვენიებად რომ აღიარებდა, კვლავაც ასიზელი წმინდანის საგალობლის ტაქებად შეიძლება მივიჩნიოთ.

ხოლო სიყვარულის არსში ჩასაწვდომად რომ მოუწოდებდა ადამიანებს ფრანცისკე, უბეჯითებდათ, რომ:

სიყვარული მხოლოდ თანაგრძობასა და სიკეთესთან უნდა გაგვივივებინა.

და ეს იმიტომ, რომ: თანაგრძობაში ორი მონაწილეობდა — ის, ვისაც სტიკოდა, და ის, ვინც თანაუგრძობობდა.

და სიკეთეშიც ორი — ის, ვინც გასცემდა, და ის, ვინც იღებდა.

სიყვარული კი ერთი გახლდათ, ორი ერთდებოდა და ერთი ხდებოდა, მე და შენ აღარ განირჩეოდა, ქრებოდნენ. და „მიყვარს“ სხვას არას ნიშნავდა, თუ არა: ვიკარგები.

ასე და მხოლოდ ასე უნდა შერწყმოდა და შენივთებოდა იესო ქრისტეს, თავით ბოლომდე რომ უნდა განეცადა დედამიწაზე დაბადებული უფლის ბიოგრაფია და ჯვარცმაც თავის თავზე გადაეტანა — დასისხლიანებული ხელ-ფეხით.

და უკანასკნელ სიტყვებად ამოეთქვა: უპოვარება, სიმშვიდე, სიყვარული.

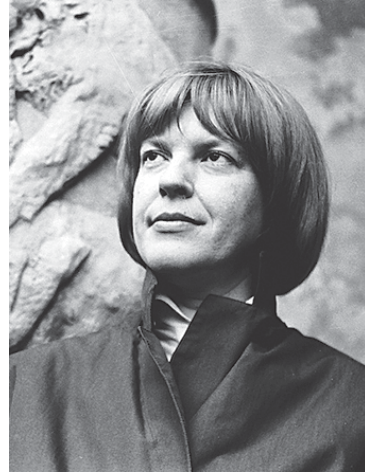
ნიკოს კაზანძაკისი ფრანცისკე ასიზელზე შექმნილი ბიოგრაფიული ქრონიკებიდან გამონურავდა ყოველგვარ ცნობას, ყოველგვარ „წვრილმანს“, რათა ახალი დროისათვის შესაფერისი ქრონიკა შეედგინა, ბიოგრაფიული რომანის მსგავსი, ფინალურ აკორდად ყველაზე ზუსტ, ყველაზე ნიშანდობლივ, ყველაზე შემძგრულ და შთამბეჭდავ სურათს რომ იპოვნოდა:

იმ წმინდა წამს, როდესაც ბერი ლეონე თავის სენაკში თავდახრილი წერს ფრანცისკე ასიზელის ამ უკანასკნელ სიტყვებს და თავის საყვარელი მოძღვრის გახსენებაზე ტირილს ვერ იკავებს, ერთი ბედურა უნდა მოფრინდეს და ფანჯარაზე მიუკაკუნოს — ფრთებგაღუმუშულმა, აძაგაგებულმა.

და ლეონე რომ ადგებოდა, რათა მისთვის სარკმელი გამოეღო, კიდეც უნდა მიმხვდარიყო.

ეს ხომ ის გახლდათ, მამაო ფრანცისკე, ბელურად შემოსილი.

ცხოვრების ქარგა ფრანცისკე ასიზელისა — ღვთის გადამრჩენისა კაცში და კაცის გადამრჩენისა ღმერთში — სხვაგვარად ანკი როგორ უნდა დაგვირგვინებულყო!..

რიხარდ დემელი

ჯაფხულის საღამო

დასვენებულა ველ-მინდორში წმინდა ჰაერი; შორს ორთქლიანი ტბორი მოჩანს, ელავს ლერწამი, მზე უკანასკნელ ნიშანს ტოვებს, რალაცნაირი, უფერულ ღრუბელს ფეროვნებას აძლევს მენამულს.

ზარის მოინვეს ხმიანობა მდებლობიდან, მწყემსი თავს უყრის ნება-ნება სამწყსოს დამაძლარს; ტყემ გაყურება ვერ მოასწრო, ისე შებინდა, არე თბილ სურნელს ცვარ-ნამისას ზანტად დააცხრა.

ყოველი ღერო უძრაობას აუტანია, ჩუმდება ზარი, თითქოს რეკვა აღიკვეთაო; ჭრიჭინებია დამღერიან ფსალმუნს თავიანთს. მიიღე, გულო, ეს სიმშვიდე საყოველთაო!

პეტერ ჰუხელი

ანგალოზები

კვამლია, ჩრდილი მალა ინევა, მიემართება ოთახის გამჭოლ, სად დედაბერი ბატის ფრთის ძონძით უღონო ხელში წმინდს ღუმლის შვერილს. ცეცხლი ანთია. არ დამივიწყო, ჩურჩულებს მტვერი.

ნოემბრის ნისლი, წვიმა, წვიმა, და სძინავთ კატებს. ცა შავბნელია და მდინარე ალაფებული. სიცარიელეს დრო სდის პირიდან, დასდის თევზების ფარფლებს, ლაყურებს და ცივ თვალებსაც ანგელოზთა, ჭვარტლიანი ფრთებით ბინდბუნდის იქით კაენის ასულებთან რომ ეშვებიან.

კვამლია, ჩრდილი მალა ინევა, მიემართება ოთახის გამჭოლ. ცეცხლი ანთია. არ დამივიწყო, ჩურჩულებს მტვერი.

პაულ ცელანი

სიკვდილის ფუზა

შერიჟრაჟების რძე შავფერი ვსვამთ მას საღამოს ვსვამთ შუადღეზე ვსვამთ დილით და ღამდამეობით ვსვამთ გადაბმულად ჩვენ ვთხრით სამარეს ჰაერში ვინროდ თავს იქ არ იგრძნობ სახლში კაცი დგას იგი გველებს ეთამაშება ის ინერება შეღამებულზე ინერება გერმანიაში ეს ოქროსფერი თმა მარგარიტა ის ინერება და გადის გარეთ და ვარსკვლავები კრთიან ის უსტვენს თავის ქოფაკებს ის უსტვენს თავის იუდეველებს მიწაში თხარეთ სამარეო ის ახლა რამე საცეკვაო დაფუკრათ ბრძანებს

შერიჟრაჟების რძე შავფერი შენ გსვამთ ხოლმე ღამდამეობით გსვამთ ხოლმე დილით შუადღეზე და გსვამთ საღამოს გსვამთ გადაბმულად სახლში კაცი დგას იგი გველებს ეთამაშება ის ინერება შეღამებულზე ინერება გერმანიაში ეს ოქროსფერი თმა მარგარიტა

ეს შეფერფლილი თმები სულამით ჩვენ ვთხრით სამარეს ჰაერში ვინროდ თავს იქ არ იგრძნობ

იძახის უფრო ღრმად თხრიდნენ ერთნი მეორენი კი სამღერს უკრავდნენ იძრობს წელიდან რკინას და იქნევს ცისფერთვალება უფრო ღრმად ვჭრიდეთ ბარებით ერთნი მეორენი კი საცეკვაოს ვუკრავდეთ ისევ

შერიჟრაჟების რძე შავფერი შენ გსვამთ ხოლმე ღამდამეობით გსვამთ ხოლმე დილით შუადღეზე და გსვამთ საღამოს გსვამთ გადაბმულად სახლში კაცი დგას ეს ოქროსფერი თმა მარგარიტა ეს შეფერფლილი თმები სულამით იგი გველებს ეთამაშება

უტკბესად უნდა უკრავდეთო სიკვდილს სიკვდილი ოსტატია გერმანიიდან ჩამოჰკარითო უფრო მრუმედ ვიოლინოებს მერე კი კვამლად აინევთ მალლა სადაც სამარე გელით ღრუბლებში ვინროდ თავს იქ არ იგრძნობ

შერიჟრაჟების რძე შავფერი შენ გსვამთ ხოლმე ღამდამეობით გსვამთ შუადღეზე ხოლმე სიკვდილი ოსტატია გერმანიიდან და გსვამთ საღამოს და გსვამთ დილით გსვამთ გადაბმულად სიკვდილი კიდეც ოსტატია გერმანიიდან ცისფერთვალება ის ტყვიას გარტყამს ზუსტად გახვედრებს სახლში კაცი დგას ეს ოქროსფერი თმა მარგარიტა თავის ქოფაკებს გვისევს სამარეს გვაძლევს ჰაერში იგი გველებს ეთამაშება ოცნებაში სიკვდილი კიდეც ოსტატია გერმანიიდან

ეს ოქროსფერი თმა მარგარიტა ეს შეფერფლილი თმები სულამით

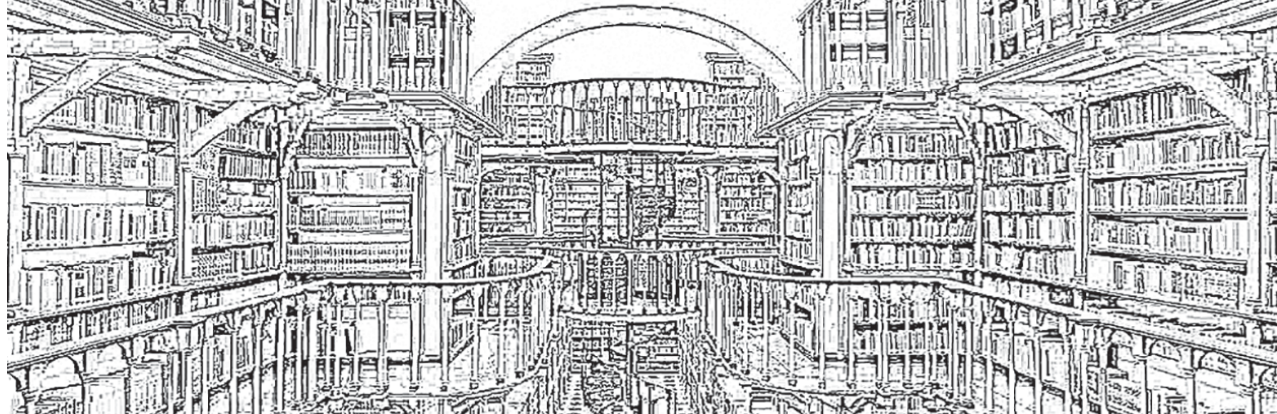
ინგებორგ ბახმანი

თქვი, სიყვარულო

გხდის ნიავქარი მსუბუქად შლაპას, და გებურება თავზე ღრუბლები; საით გენევა გული, ახლებურ რა მეტყველებას იზნევ ბაგეზე? ატეხილია ირგვლივ ცახცახა, ზაფხულს ასტრების გაუჩენია ნთება და ქრობა, და, თვალმოჭრილი და არეული, თავს უკან აგდებ რის მოლოდინში —

თქვი, სიყვარულო!

აგერ, ფარშავანგს ბოლო გაშლია, დაიფხორება მტრედი, მატულობს მისი კრუტუნით სავსე ჰაერი, ყვირის მამალი იხვი, ქვეყანა ველურ თაფლს იცხებს; დაკვანულ პარკშიც ოქროს მტვერია ყვავილნარებზე.

მარჯნის სარეცელს მონყურებული, მთელ გუნდს წინ უსწრებს ლაჟღაჟა თევზი. ხტის ღრიანკალი ხმოვან ქვიშაში. საყვარლის სუნს გრძნობს შორიდან ხოჭო; ეს ალლო მომცა, ჯავშნის ქვეშ ფრთებზე კრთომას მივუხვდე და შორეული მარწყვის ბურქისკენ ავილო გეზი!

თქვი, სიყვარულო!

აუბნდა წყალი, ტალღამ მოავლო ხელი ტალღას, მსხმოიარობით სკდება ყურძენი. როგორ მხნედ ტოვებს სახლს ლოკოკინა!

ქვა ქვას არბილებს, ასათუთებს!

თქვი, სიყვარულო, გამაგებინე: მთელი ეს მოკლე შესაზარელი დრო ნუთუ ფიქრებს დავანებო და სიყვარული ვერც შევიტყო და ვერც გავილო? რას ვფიქრობთ ამდენს, თუკი გენატრობენ?

ამბობ, სხვა გონი დავგედობიაო... ნულარას მეტყვი. მე ვხედავ, ყოველ ცეცხლს როგორ გადის საღამანდრა. არც რამე ზარავს, არც რამე სტკივა.

ჰანს მაგნუს ენცენსბერგერი

გამოკითხვა შუალამისას

სად, ჩემთან ხელიხელ მყოფი, თანამგზავრო, შემორჩი, რა კამარებში დაგიდის, ვიდრე კოშკებზე ზარებს ეჩვენებათ, რომ დაიმხვრენენ, გული?

სად, რომელ ნაკაფიანს გარბიხარ შენ, ვისაც ყვრიმალზე ვეფერები, რა მათრობელა ღამის ბალახი გეტმასნება, ფიქრიანო, ან რა მარჩხობის ხლართებმა შეგისკვნეს ფეხები?

სად, ღრუ ცა რომ ნაცრდება, საყვარელო, მიშრიალეც ოცნების ლელქაში, ხელს უსვამ კარებს და აკლდამებს, რის მახარობელთან გაცვალეს კოცნები შენმა მთრთოლარე ტუჩებმა?

სადაა ფლეიტა, სმენით რომ ეკვრები, სადაა გოდება, შენი თმის უჩუმრად ამწენი, და ვნევიარ დადამბლავებულივით და ვისმენ და ვფხიზლობ, და რას მიაქვს საით შენი ბუმბული?

სად, რა ტყეებში ნებავს გაგაბას, ჩემთან ხელიხელ მყოფი, თანამგზავრო, მაგ შენს ოცნებას?

თარგმანი ნიკა ჯორჯანელმა

რაინერ მარია რილკე

თეთრი ღამეების სასწაული

ასეთი თეთრი ღამეებიც ხომ არსებობენ — სასწაულები ვერცხლისფერად რომ იდებენ ბინას და ვერცხლისფერი შუქი დასდით ზამთრის გორაკებს. ზოგი ვარსკვლავი ისე მშვიდად, ღვთიურად ბრწყინავს თითქოსდა ისევე უნათებდეს მორწმუნე მწყემსებს გზას ხელმეორედ დაბადებულ იესოსაკენ.

შორ მანძილზე კი მინდვრები და ნიაღვარები ჩანან და თითქოს ალმასების მტვერი მოჰყრიათ — ისე ბრწყინავენ. ხოლო სიზმრის დიდი თვალეები იმ პირველყოფილ სიყვარულზე ჰყვება არაკებს — ჩვენს გულში რწმენის სინათლედ რომ იბადება და სასწაულს სჩადის უხმაუროდ, ულაპარაკოდ.

ღამისა თვალი

დამივსე თვალი: შემოიღია, მაინც რომ გნახო, დამიხსენე ყური: მე მოგისმენ სულით და ხორციით, ფეხის გარეშე შემოიღია მოვიდე, ხოლო ბაგის გარეშე დაგახვიო თავბრუ შელოცვით.

გადამამტვრიე ეს მკლავები — მე შევძლებ მაინც, რომ ჩემი გული, როგორც ხელი, ისე მოგხვიო, და თუკი ამ გულს დამიხურავ, რომლითაც გიმზერ, ნახავ, რომ ტვინი აძგერდება — შენ ცეცხლს შეუნთებ ჩემს გონებას და მე გატარებ ასე ჩემს სისხლზე.

ჰოჯა

შენ ჩემგან ნასვლას ცდილობ, ჟამო, დროის საათო, და შენი ფრთები ჭრილობებზე შოლტივით მირტყამს, ახლა რალა ვქნა, ასე მარტომ როგორ გავართო ეს ჩემი ღამე, ეს ჩემი დღე, ბაგე ან სიტყვა. არა მყავს სატრფო, არც სახლი მაქვს, არც ის ადგილი, სადაც ცხოვრობენ, ყოფის სხივი მშვიდად უქრებათ, — ისინი, მე რომ საკუთარი თავი ვუძღვენი, მდიდრდებიან და ჩემით სხვებსაც ასაჩუქრებენ.

მეფე

მეფე თქვამეტი წლის არის მხოლოდ, თქვამეტი წლისა ტახტზე ავიდა. თვალს ისე ავლებს თავის სამეფოს, თითქოს უმზერდეს სამალავიდან საბჭოს უხუცესს, და მერე დარბაზს და მერე სადღაც გაღმა სივრცეთა და გრძობდეს მხოლოდ ძენკვის სიცივეს ნაგრძელებული ნიკაპის წვერთან. და სასიკვდილო მძიმე განაჩენს უგვიანებდეს ბეჭდის დადებას. სხვები ფიქრობდნენ, რომ იტანჯება. იმ სხვებში ნეტავ ეჭვებს ბადებდეს ის, რომ სამოცდაათამდე ითვლის წელა, ზოზინით, სანამ განაჩენს ხელს მოანერდეს.

თარგმან ირმა შიოლაშვილი

ჰოჯის სიკვდილი

ის იწვა. მისი ფერმკრთალი და უარყოფელი სახე კი ბალიშს მიყრდნობოდა, — ირიბად მიდგმულს, მას შემდეგ, რაც კი ხორცი დარჩა სულის გარეშე ანუ სამყარო, — მთელი თავის ცოდნით და სიბრძნით მოსწყდა მის გონს და მის შეგრძნებებს და გადაეშვა უჟამო ჟამში და დამთავრდა ასე ყოველი.

მათ კი, ვინც მას სიცოცხლეში ხედავდნენ, არც კი იცოდნენ, ერთი მთლიანობა რომ უკვე ნახეს — რამეთუ წყლები, მდელოები და უფსკრულები — ეს ყველაფერი იყო მისი ნამდვილი სახე.

ო, მისი სახე იყო ერთი მთლიანი სივრცე, რომელიც მისკენ მიისწრაფვის ახლაც და ცდილობს მის ხელმეორედ მოპოვებას და დაბრუნებას. ხოლო წილაბი, ამ წუთას რომ შიშისგან კვდება, არის სათუთი და გულღია, როგორც შიდა მხარე ხილისა, რომელიც წელა ფერს იცვლის და ჰაერზე ლპება.

მეშინია ადამიანთა სიტყვის

ისე ძალიან მეშინია ადამიანთა სიტყვის. ყველაფერს ამოთქვამენ გარკვევით, ღიად. ლაპარაკობენ დასაწყისზე და დასასრულზე, ამბობენ, ძალს რომ ძალდი, ხოლო სახლს სახლი ჰქვია.

მაშინებს მათი მიზანი, რომ სხვა დაამცირონ. იციან, გუშინ რა იყო და ხვალ რა იქნება. ქვეყნად არცერთი მთა არ მოსწონთ.

თანაც სჯერათ, რომ მათი ბალი და კარ-მიდამო ღმერთს ესაზღვრება.

ყოველთვის მინდა, შევუძახო: „შორს დარჩით-მეთქი, ღამაზე სიმღერებს ვუსმენ-მეთქი, არ გნახოთ ახლოს, თქვენ რომ ეხებით, შემდებნიან და მუნჯდებიან — თქვენ მიკლავთ-მეთქი იმ სიმღერებს“, — მსურს, შევუძახო.

ვცხოვრობ ხსენებით ჩემს შრეებში

ვცხოვრობ ხსენებით ჩემს შრეებში, რომ მრავლდებიან და გარს უვლიან ჩემს საქმეებს, მიზნებს და დარდებს, თუმცა მგონია, უკანასკნელ შრეს ვერ გავწვდები, მაგრამ ბოლო წრე უსათუოდ მინდა, რომ ვცადო.

ვუვლი გარშემო წრეებს უფალს, უძველეს გოდოლს, ვუვლი ათასი წლის მანძილზე, დროს ასე ვდევნი, და ჯერ არ ვიცი ვინ ვარ — ერთი დიდი სიმღერა თუ ქარიშხალი, ან, უბრალოდ, ვარ შევარდენი.

შეყვარებულაბი

შეხედეთ, როგორ შეეზარდნენ ერთიმეორეს: არამინიერ გრძობად დასდით ძარღვში ყოველი. როგორც ღერძები, ისე უთრთით სხეულები და გარს უვლით ძალა — ცეცხლოვანი და მიმზიდველი.

სწყურიათ — სასმელს იწოდებენ სიყვარულისგან. კარგად შეხედეთ, უხილავსაც როგორ ამჩნევენ. მიეცით ნება — ერთმანეთში რომ ჩაიძირონ ერთუთრის გადასალახად და გადასარჩენად.

ბოლო ნარმოცხანა

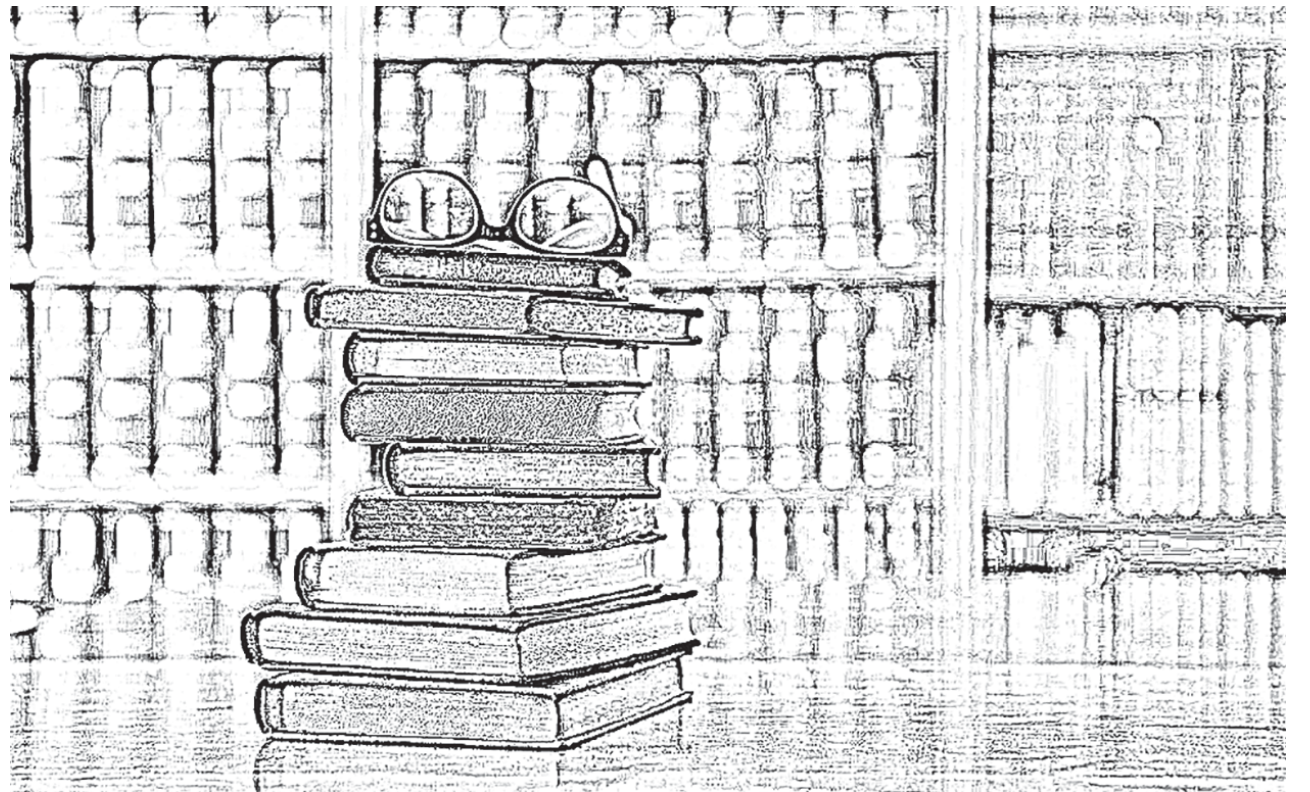
სიკვდილი არის დიდი. ჩვენ კი, პირმცინარენი, მას ვეკუთვნით და მას ვუზივართ უხილავ პეშვში, მაშინ, როდესაც გვგონია, რომ ცხოვრებით ვტკებებით, ის ბედავს, თავი შეგვახსენოს — იტიროს ჩვენში.

აჰაჰა

ისე ძალიან დაიძალა გისოსებს გასწვრივ მოძრაობისგან მისი მზერა, რომ ვერ ამყარებს კავშირს საგნებთან, და აღიქვამს მხოლოდ გისოსებს — რომლის იქითაც არ არსებობს სხვა რამ სამყარო.

რბილად მიმოდის, ადგამს მოქნილ, ძლიერ ნაბიჯებს, პატარა წრეებს უვლის ირგვლივ უხმოდ, უულად, ძალაუფალის ცეკვას მოჰგავს ეს სიარული, წრის შუაგულში დიდი ნება გაყურებულა.

მხოლოდ ხანდახან თვალის გუგის იწევა ფარდა, ისრუტავს სურათს, ეს სურათი აფხიზლებს თვალებს, და ეს სურათი კიდურების სიჩუმის გავლით მიდის გულთან და არსებობას იქვე ამთავრებს.

ლიტერატურული გაზეთი
საქართველოს კულტურის,
საორბისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო
საქართველოს მინისტრის სახლი
რედაქტორი ირაკლი ჯავახაძე
რედაქტორის მოადგილე უჩა შერაზადიშვილი
ჟურნალისტი თამარ ჟურული
მობ. ტელ.: (577)742277; (599)269852; e-mail: litgazeti@yahoo.com
ISSN 2346-7940
9 772346 794004